

Marja Rämä

Artemis

ja kaikki elämäni kissat

ARTEMIS
JA KAIKKI ELÄMÄNI KISSAT

Kaikista eläimistä Jumala valitsi kissan ja antoi sille kyvyn nähdä pimeässä. Näin kissasta tuli Jumalan silmät maan päällä. Lisäksi Hän antoi kissalle yhdeksän henkeä.

Vuonna 1945 lapsena kuultu tarina

ARTEMIS
JA KAIKKI ELÄMÄNI KISSAT

MARJA RÄMÄ

Copyright 1 Marja Rämä 2016

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 9789523307735

LUKIJALLE

Nämä kirjoitukset ovat syntyneet rakkaudesta kissoihin. Ne ovat olleet vaikuttamassa elämämme onnellisimpiin hetkiin ja sulostuttaneet olemassaolollaan arkisia, työntäyteisiä päiviämme vuosikymmenien ajan. Niiden hiljainen läsnäolo on tuonut harmoniaa yhteiseloomme.

Kirjan teossa auttanutta puolisoani, Jukkaa kiitän kärsivällisyydestä ja avusta taittotyössä sekä kissojen hoidosta kirjoittamiseni aikana!

Alapitkän Koskiniemessä 5.7.2016

Marja Rämä

”Artemis”

Kamera oli harvinainen, eikä sellaista ollut minunkaan perheelläni silloin, kun Artemis-kissa tuli pihapiiriimme. Tämä Netistä löytynyt kuva vastaa lähes täydellisesti sitä, silmien väriä myöten.

Artemis-kissa

Suomen osalta II maailmansota oli päättynyt syksyllä 1944 ja elettiin kesää 1945. Veljeni oli syntynyt 6. heinäkuuta, minä täytin seitsemän vuotta 2. elokuuta ja olin valmis lähtemään koulutielle.

Asuimme vuokrakartanolla kaupungin keskustassa. Pihapiirissä oli vuokralaisina 12 perhettä ja meitä lapsia parikymmentä. Vanhimmat kävivät jo yläluokkia ja meitä nuorempia oli yhdeksän leikkimässä pihassa piilosta, karttuherraa, hypynarua ja parahyppelyä, toiselta nimeltään ruutuhyppyä.

Talonmiehen perhe muutti pois. Heillä ei ollut enää pieniä lapsia, joten leikkijäjoukkoon ei tullut vajaan. Me emme osanneet kaivata talonmiestä, emmekä ihmetellä, miksi hän lähti.

Yhtenä aamuna talonmiehen asunnon rappusilla istui meille täysin tuntematon, tummatukkainen nainen. Näimme heti, ettei hän ollut mustalainen, mutta ei oikein meidän vanhempiemme eikä muidenkaan tuntemiemme tätien näköinen. Hän vaikutti

kiltiltä ja seurasi leikkejämme kiinnostuneena ja hymyssä suin. Asunnosta tuli naisen viereen musta kissa ja asettui tämän syliin. Seuraavina päivinä sama toistui. Kaikkia meitä alkoi kiinnostaa tämä vieras ja varsinkin kissasta tuli uteliaisuutemme kohde, sillä meidän pihapiirimme asukkailla ei ollut ennestään yhtään kissaa, vain kaksi koiraa. Isäntäperheellä oli Lapinkoira, Turre ja tuomariperheellä Karjalan karhukoira, äreähkö Lalli, joka laiskotteli päiväkaudet asunnon leveillä puuportailla. Me lapset vähän aristelimme Lallia, sillä se urahti heti, jos yritimme mennä tekemään tuttavuutta sen kanssa.

Olimmehan me kaikki nähneet kissoja kaupungillakin ja maalla sukulaisten ja isovanhempiemme luona. Tämä, nyt pihallemme tullut kissa, oli kuitenkin erilainen kuin muut tuntemamme. Sen musta turkki näytti silkkiseltä ja kiiltävältä ja sen silmät säihkyivät kirkkaan oliivinvihreinä. Se oli hyvin solakka ja notkea. Sillä oli valtavan suuret korvat ja pitkä häntä. Se vaikutti samalla kertaa ylväältä ja ystävälliseltä.

Rohkaistuimme kysymään uudelta asukkaalta kissan nimeä ja saimme kuulla sen olevan Artemis. No, nimi kuin nimi ajattelimme, mutta saimmekin sitten selityksen sille. Nainen kertoi nimen johtuvan metsästyksen jumalattaren nimestä ja kissahan on sydämeltään täysiverinen metsästäjä. Artemis- jumalatar oli myös eläinten suojelija.

Sitten selvisi myös, että naisen nimi oli Judith ja hän oli tullut kaukaa Suomenlahden takaa pakoon vainoojia kissa korissaan. Paljon muuta hänellä ei ollutkaan mukanaan. Ystävät olivat auttaneet häntä ja hän asui täällä vähän aikaa ja jatkaisi myöhemmin matkaa johonkin muuhun paikkaan. Hän puhui ym-

märrettävää suomen kieltä, mutta puheessa vilahteli myös outoja sanoja. Hän kertoi Artemis'in ymmärtävän kaiken, mitä puhuimme!

Elokuun päivät kuluivat leikkien ja koulun alkamista odotellen. Leikkien välillä istuimme Judith-tädin rappusilla kuuntelemassa hänen ihmeellisiä kertomuksiaan kaukaisista maista ja elämästä siellä. Pihamme muut asukkaat, olivat hänelle ystävällisiä, mutta kukaan ei kutsunut häntä puolelleen juttelemaan ja kahville. Meillä lapsilla ei ollut ennakkoluuloja ja usein tarjosimme kotoa saatuja pikkuleipiä hänelle. Äitini ei halunnut tehdä poikkeusta, eikä siksi myöskään kutsunut häntä meille, mutta antoi usein leipomuksiaan pikku pussissa minulle mukaan ulos. Hän oli nähnyt meidän jakavan herkkujamme Judithin kanssa.

Kaikista tarinoista mieleeni on jäänyt, kuinka Jumala oli ajatellut kissan tehtävän maailmankaikkeudessa. Se muistuu mieleeni aina, kun katson kissojeni silmiä ja seuraan niiden retkiä illan hämärissä.

Judithin tarinassa Jumala oli tuskastunut ihmisten pahoihin tekoihin. Ihmiskunta oli lisääntynyt niin valtavasti, ettei Hän pystynyt enää yksin valvomaan luotujaan. Tarkasteltuaan kaikkia eläimiä Hän valitsi kissan ja antoi sille kyvyn nähdä pimeässä. Näin kissasta tuli Jumalan silmät maan päällä. Lisäksi Hän antoi kissalle yhdeksän henkeä.

Tämä kertomus vaikutti minuun lapsena suuresti. Aina, kun näin kissan, käyttäydyin erikoisen kohteliaasti kaikkia kohtaan ja varoin puhumasta rumia. Se oli niin uskottava asia, että va-

kuuttelin sitä kaikille muillekin lapsille ja kehotin kohtelevaan kaikkia kissoja kunnioittavasti.

Judith jatkoi kertomusta kissastaan ja menetetyistä rakkaistaan, jotka olivat kuolleet. Kissa oli pelastanut hänet kohtalolta, jollainen oli koitunut niin monille hänen läheiselleen. Se oli herättänyt hänet ja juossut takaovelle naukumaan. Se oli ollut tie pelastumiseen ja pitkän pakomatkan alkuun. Siitä lähtien hän ja Artemis olivat olleet erottamattomat ja monien vaiheiden jälkeen he olivat päätyneet Suomeen. Me kaikki pihan lapset ihailimme entistä enemmän Artemista, sehän oli hengenpelastajakissa! Me katselimme sitä läheltä, mutta emme koskaan silitelleet sitä. En tiedä, mistä se johtui, sillä se ei ollut arka eikä näyttänyt vihaselta. Se oli niin kunnioitusta herättävä, että puhuimme sille vain pienen matkan päästä.

Sitten yksi pihan tytöistä, Alkki sairastui hinkuyskään ja oli välillä tukehtua venyvään limaankurkussaan. Olimme samanikäiset tytöt ja leikimme paljon yhdessä. Muita lapsia oli varoitettu lähestymästä Alkkia, mutta minä olin sairastanut ”hinkkarin” jo kaksivuotiaana ja olin siis saanut täydellisen immunitetin sitä vastaan ja saatoin leikkiä hänen kanssaan sairastumatta.

Judith pelkäsi kissansa puolesta ja pyysi, ettei Alkki tulisi lähelle heitä. Hän kertoi, että myös kissat saattoivat saada ihmisestä tartunnan. Jos hinkuyskä tarttuisi Artemisiin, se kuolisi siihen. Kysyimme, voisiko Turrekin sairastua siihen ja Judith arveli, etteivät koirat ehkä ole niin alttiita saamaan ihmisten sairauksia kuin kissat. Ihan varma hän ei kuitenkaan asiasta ollut.

ARTEMIS oli jalo itämainen kissa, joka ilmestyi pihapiiriimme omistajansa kanssa II maailmansodan melskeiden keskellä.

Siihen tutustuminen avasi silmämme näkemään kissojen ylvään olemuksen ja luonteen, kauneuden ja lahjomattomuuden.

Opimme, että kissan luottamuksen ja ystävyys saavuttamiseksi tarvitaan paljon muutakin, kuin kupillinen kermää.

